

**Міністерство освіти і науки України**  
**Вінницька обласна військова адміністрація**  
Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку  
**Вінницький державний педагогічний університет**  
**імені Михайла Коцюбинського**  
Факультет історії і міжнародних відносин  
Українсько-Балтійський центр  
Науково-практичний центр європейських студій  
**Почесне консульство Латвійської Республіки у Вінниці**  
**Почесне консульство Литовської Республіки в Полтавській області**  
**Київський національний університет імені Тараса Шевченка**  
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин  
Географічний факультет  
**Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка**  
Кафедра всесвітньої історії, релігієзнавства та методики їх викладання  
**Інститут досліджень діаспори**  
**Національна академія наук України**  
Інститут всесвітньої історії  
**Державний архів Вінницької області**

## **УКРАЇНСЬКО-БАЛТІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ: МИНУЛЕ ТА СЬОГОДЕННЯ**

*Збірник наукових праць*  
*II Міжнародної науково-практичної конференції*  
*14 травня 2026 р.*

**Українсько-Балтійські відносини: минуле та сьогодення:** збірник наукових праць II Міжнародної науково-практичної конференції, 14 травня 2026 р. /ред. кол. О.А. Мельничук, Ю.А. Зінько, В.А. Тучинський (відп. ред.), І.О. Скоромний, О.О. Ліпач, О.П. Н.В.Жмуд (відп. секр.) та ін. Вінниця: ВДПУ, 2026. 273 с.

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради факультету історії і міжнародних відносин Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Протокол № 9 від 13 травня 2026 р.*

**Редакційна колегія:**

О.А. Мельничук, Ю.А. Зінько, В.А. Тучинський (відповідальний редактор), І.О. Скоромний, М.С. Дорошко, О.А. Неприцький, О.О. Ліпач, І.В. Мазур, О.П. Мурашова, П.М. Кравченко, О.М. Кравчук, А.С. Долинна, Ю.В. Легун, І.І. Винниченко, В.П. Пилипенко, Н.В. Жмуд (відповідальний секретар).

**Рецензент:** А.В. Шевчук, доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту Державного університету «Житомирська політехніка»

У збірнику наукових праць подано матеріали доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Українсько-Балтійські відносини: минуле та сьогодення», яка відбулася 14 травня 2026 року у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність поданого тексту, за правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості, що містяться в статтях.

Публікації репрезентують погляди авторів, які можуть не збігатися із позицією редакційної колегії.

### Джерела та література

1. Ålander M. A Region in the Making: The Nordic-Baltic Alignment. International Centre for Defence and Security. 04.06.2025. URL: <https://icds.ee/en/a-region-in-the-making-the-nordic-baltic-alignment/>.
2. Ålander M., Oksanen P. TRACKING THE RUSSIAN HYBRID WARFARE – CASES FROM NORDIC-BALTIC COUNTRIES. Frivärld. 27.05.2024. URL: <https://frivarld.se/wp-content/uploads/2024/05/Hybrid-Tracker-SFWF.pdf>.
3. Davis E. A. Drones and the Changing Character of War. The US Army War College Quarterly: Parameters. 2025. Т. 5, вип. 4. С. 75–97. URL: <https://press.armywarcollege.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3369&context=parameters>.
4. Fella S. Nordic cooperation: What is the Nordic Council?. UK Commons Library. 24.10.2025. URL: <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-10375/CBP-10375.pdf>.
5. Lindström K., Panov V., Boiko S. Deepening NB8-Ukraine Defence-Industrial Cooperation: A Strategic Win-Win for European Security. SCIEUS. 15.04.2026. URL: <https://www.ui.se/globalassets/ui.se-eng/publications/other-publications/deepening-nb8-ukraine-defence-industrial-cooperation-a-strategic-win-win-for-european-security.pdf>.
6. Nordic Council Of Ministers' Office In Latvia. 1991-2016 and the Way Ahead. Norden.lv. 22.08.2016. URL: [https://norden.lv/Uploads/2018/04/23/1524474318\\_.pdf](https://norden.lv/Uploads/2018/04/23/1524474318_.pdf).
7. Ogryzko L., Porokhova L. Strengthening Ukraine's Defence Through NB8 Cooperation. Ukrainian Prism. 19.12.2024. URL: <https://prismua.org/en/english-strengthening-ukraines-defence-through-nb8-cooperation/>.
8. Wright G. Russia's removal of border markers 'unacceptable' - EU. BBC News. 24.05.2024. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/c899844ypj2o>.

**Вікторія Мацука,**

Маріупольський державний університет

### СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ ЗА УЧАСТЮ КРАЇН БАЛТІЇ

**Анотація.** У статті досліджено особливості стратегічного управління проєктами відбудови України в умовах повномасштабної війни та визначено роль країн Балтії у цьому процесі. Розкрито сутність системного підходу до планування, реалізації та контролю відновлення, що передбачає координацію державних органів, міжнародних донорів, бізнесу та громадянського суспільства. Проаналізовано ключові принципи сучасного управління відбудовою, зокрема прозорість фінансування, цифровізацію, інтеграцію європейських стандартів, орієнтацію на сталий розвиток і управління ризиками. Окрему увагу приділено практичним кейсам участі Литви, Латвії та Естонії у відновленні України, зокрема у сферах освіти, регіональної інфраструктури та цифрового врядування. Визначено основні виклики стратегічного управління, включаючи складність координації донорів, безпекові ризики та кадровий дефіцит. Обґрунтовано, що досвід країн Балтії є важливим орієнтиром для підвищення ефективності відбудови України та її інтеграції до європейського простору.

**Ключові слова:** стратегічне управління, відбудова України, країни Балтії, міжнародна допомога, цифрове врядування, сталий розвиток, координація донорів, європейська інтеграція, управління проєктами, післявоєнне відновлення.

**Viktorij Matsuka,**  
Mariupol State University

## STRATEGIC MANAGEMENT OF UKRAINE'S RECONSTRUCTION PROJECTS WITH THE PARTICIPATION OF THE BALTIC STATES

**Abstract:** *The article examines the features of strategic management of Ukraine's reconstruction projects in the context of a full-scale war and identifies the role of the Baltic states in this process. The essence of a systemic approach to planning, implementation, and control of recovery is revealed, which involves coordination among public authorities, international donors, business, and civil society. The key principles of modern reconstruction management are analyzed, including financial transparency, digitalization, integration of European standards, a focus on sustainable development, and risk management. Particular attention is paid to practical case studies of Lithuania, Latvia, and Estonia's participation in Ukraine's recovery, especially in the fields of education, regional infrastructure, and digital governance. The main challenges of strategic management are identified, including the complexity of donor coordination, security risks, and a shortage of qualified personnel. It is substantiated that the experience of the Baltic states serves as an important guideline for improving the effectiveness of Ukraine's reconstruction and its integration into the European space.*

**Keywords:** *strategic management, Ukraine's reconstruction, Baltic states, international assistance, digital governance, sustainable development, donor coordination, European integration, project management, post-war recovery.*

Повномасштабна війна Росії проти України спричинила масштабні руйнування критичної інфраструктури, житлового фонду, енергетики та соціальних систем. Це сформувало безпрецедентний попит на ефективне стратегічне управління процесами відбудови [2].

Європейський Союз та міжнародні партнери вже створили комплексні механізми підтримки України, включаючи фінансові інструменти та координаційні платформи, що забезпечують довгострокове планування відновлення [1].

Особливе місце серед партнерів займають країни Балтії, які демонструють не лише політичну підтримку, а й активну практичну участь у відбудові України.

Стратегічне управління проєктами відбудови передбачає системний підхід до планування, реалізації та контролю відновлення країни після масштабних криз. Воно включає координацію державних інституцій, міжнародних донорів, бізнесу та громадського сектору.

У сучасних умовах ключовими принципами є прозорість фінансування, цифровізація управлінських процесів, інтеграція європейських стандартів, орієнтація на сталий розвиток та управління ризиками.

Європейський Союз реалізує масштабні програми підтримки України, зокрема Ukraine Facility, що передбачає багатомільярдне фінансування відбудови та реформ.

Литва, Латвія та Естонія виступають одними з найбільш активних партнерів України у сфері реконструкції. Їхня участь базується на власному досвіді трансформації після відновлення незалежності, швидкої євроінтеграції та побудови ефективних державних інституцій.

Країни Балтії беруть участь у фінансуванні освітніх, інфраструктурних і цифрових проєктів, а також у створенні механізмів прозорості використання міжнародної допомоги [5].

Естонія, наприклад, активно інвестує в цифрову відбудову України та розвиток кібербезпеки [3].

Одним із ключових прикладів стратегічного управління є участь Литви у відновленні української освітньої системи. Литва виділила фінансування на відбудову шкіл та модернізацію освітнього середовища, поєднуючи реконструкцію інфраструктури з реформуванням освітньої моделі.

Цей підхід демонструє, що відбудова не обмежується фізичним відновленням, а включає модернізацію системи управління освітою [4].

Латвія реалізує підхід цільової регіональної відбудови, зосереджуючи ресурси на конкретних територіях України, зокрема у сфері соціальної інфраструктури. Важливою особливістю є довгострокові зобов'язання щодо підтримки відбудови до моменту вступу України в ЄС [1].

Цей кейс демонструє модель стратегічного партнерства, де відбудова розглядається як безперервний процес розвитку території.

Естонія є лідером у сфері цифрового врядування та активно передає свій досвід Україні. Участь естонських інституцій спрямована на впровадження цифрових систем управління відбудовою, прозорість фінансових потоків і розвиток електронних сервісів [6;8].

Такі підходи дозволяють значно підвищити ефективність управління міжнародними проєктами та зменшити корупційні ризики [7].

Ефективність відбудови значною мірою залежить від координації міжнародних донорів. Європейський Союз створив Ukraine Donor Platform, яка забезпечує узгодження дій партнерів та прозорість фінансування.

Важливим елементом є також цифровий моніторинг, який дозволяє відстежувати використання коштів і результати реалізації проєктів у режимі реального часу.

Попри значний прогрес, система стратегічного управління відбудовою стикається з низкою викликів. Серед них складність координації великої кількості донорів, ризики неефективного використання ресурсів, нестача кваліфікованих управлінців та високий рівень безпекових загроз.

Саме тому досвід країн Балтії є важливим орієнтиром для України, оскільки ці держави вже пройшли шлях системної трансформації та побудови ефективного публічного управління.

Стратегічне управління проєктами відбудови України за участю країн Балтії є складною багаторівневою системою, що поєднує фінансові, інституційні та цифрові механізми.

Кейси Литви, Латвії та Естонії демонструють різні моделі участі у відбудові – від галузевих інвестицій до цифрової трансформації управління. Їхній досвід

підтверджує, що успішна відбудова можлива лише за умови довгострокового планування, прозорості та інтеграції європейських стандартів управління.

### **Джерела та література**

1. Відбудова України. URL: <https://www.mfa.gov.lv/en/reconstruction-ukraine> (дата звернення: 30.04.2026).
2. Вплив воєнного стану та політика повоєнного відновлення України: національні стратегії, регіональна безпека та стійкість громад: колективна монографія / за заг. ред. В.Ю. Медвідь, Д.В. Дячкова, О.А. Галича, О.В. Калініченко, В.С. Лесюка. Полтава: ПП «Астроя», 2026. 513 с.
3. Естонія надає гарантії у розмірі 10 мільйонів євро для фонду ЄІБ «ЄС для України». URL: <https://www.eib.org/en/press/all/2024-134-estonia-provides-guarantee-of-eur10-million-for-eib-s-eu-for-ukraine-fund.htm> (дата звернення: 30.04.2026).
4. Литва виділяє 21 мільйон євро на відновлення української освіти – Стратегічну угоду підписано на URC 2025. URL: <https://ltaid.urm.lt/en/news/news/39/lithuania-allocates-21-million-to-rebuild-ukrainian-education-strategic-agreement-signed-at-urc-2025%3A525> (дата звернення: 28.11.2025).
5. Мацука В.М. Промо-акції як ефективний спосіб презентації країн (Литва, Україна). Україна – Литва: історичні, мовно-культурні та туристські паралелі: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (Анікшяй, 20-21 серпня 2023 р.). К.: ТОВ «Геопринт», 2023. С. 30. URL: [https://drive.google.com/file/d/1NYXWRzVzhtYDYCzlpK6QRZdeW\\_wvtBN/view](https://drive.google.com/file/d/1NYXWRzVzhtYDYCzlpK6QRZdeW_wvtBN/view) (дата звернення: 30.04.2026).
6. European experience in the use of digital technologies in the economy: collective monograph / edited by A. V. Cherep, I. M. Dashko, Yu. O. Ohrenych, O. H. Cherep, V. M. Helman. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. 326 p. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi83/0063121.pdf#page=193> (дата звернення: 30.04.2026).
7. Recovery and reconstruction of Ukraine URL: [https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine\\_en](https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine_en) (дата звернення: 30.04.2026).
8. Theoretical and Methodological Foundations for the Use of Digital Technologies in Ukraine through the Implementation of EU Experience : collective monograph / edited by A.V. Cherep, I.M. Dashko, Yu.O. Ohrenych, O.H. Cherep. Zaporizhzhia: publisher of FOP Mokshanov V.V., 2024. 246 p. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle/12345/24080> (дата звернення: 30.04.2026).

**Ярослав Цецик,**

*Національний університет водного господарства та природокористування*

### **СПІВПРАЦЯ КРАЇН БАЛТІЇ ТА УКРАЇНИ У ВОЄННІЙ СФЕРІ У 2022 – 2026 РР.**

**Анотація.** З'ясовано ключові напрями співпраці країн Балтії та України у воєнній сфері у 2022 – 2026 рр. та відзначено, що після повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 р. вона значно активізувалася. Саме країни Балтії у перші